

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilvtéri közlemény soronként 30 kr.
Bélyegdíj minden beíratás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Szerkesztőség: V. Klapka-útea 162. Telefon sz. 106.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal: III. Jókai-útea 186. Telefon sz. 81
hová az előfizetések, hirdetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Házépitkező egyesület.

Bár Kecskemét egy kissé messze esik Párisból, Bécsből, avagy Budapestről népesedési, gazdasági és társadalmi viszonyok tekintetében, még is rég érezzük a szükségét városunk belterülete fejlesztésének, tágitásának. A szükségét szüli a meglévő házakban, épületekben a nehéz elférelése a már megsaporodott népességnek, továbbá szülik a már nagy igényekkel fellépő közegészségügyi tekintetek is.

Majd nem száz év mult el azóta, hogy városunkban új városrész keletkezett s e száz év alatt a népesség megkétszereződött s egy talpalatnyi területet sem találunk, mely a megkétszerezett népességet az életviszonyokhoz méltóan befogadhatná. Ma oda ért a dolog, hogy egy új városrész keletkezése embryóban van, csak az a kérdés, hogy hol, és az, hogy van-e erre a célra megfelelő eszköz.

A mi a „hol“-keletkezést illeti, erre valóban alig tudunk kedvező helyet találni, részint a telkek magas árviszonyainál fogva, részint a távolság, részint pedig közegészségügyi tekintetek miatt. A magyar államvasút felé volna legkívánatosabb új telepítés, ezt azonban az ott levő telepek, temető-helyek, valamint a séta-tér akadályozza, a vásár-állás felé a nagy távolság, részint pedig maga a vásár-tér; alig képzelhető más a közelséget és a közegészségügyet szemelőtt tartva, mint városunk nyugoti része, a görögtemető környéke.

A görögtemető környékére városunk előljárósága s a törv. hat. bizottság már rég reá vetette szemét akkor, midőn

majd nem húsz évvel ezelőtt a görögtemető környékét a rég óta nélkülözött s most már elodázhatlan szükségessé vált városi népkert céljaira megszerzendőnek jelölte ki, de sőt erre a célra egy bizottságot is küldött ki, mely bizottság kiküldése azonban mit sem eredményezett.

Most, a midőn tömeges házépitkezésre meg volnának a médiumok s e tényezők szemeiket ép a görögtemető környékére vetették, kedvezően lehetne a népkert szunyadozó kérdését is megoldani akkor, ha a város előljárósága jó akaratú aktiv támogatásával az épitkezni szándékozokat biztosítaná. Természetes dolog, hogy az új telepítés a várost a vállalat keresztül vitele alkalmával nem akarja mi kiadásal (költséggel) sem megterhelni, egyedül a kisajátítás körüli eljárás lenne az, a mit már más, mint a város előljárósága nem végezhet.

Az új telepítés keresztül vitele igen egyszerű: meglévén rá a megkívánt számbeli vállalkozók, ezek komoly szándékokat a városhoz beadandó kérvényükhöz csatolt fejenkénti 100 frt benyújtásával konstatálnánk s kérnék a megfelelő telkek kisajátítását. A kisajátított telkeket saját megállapodásuk szerint egymás között felosztanák, az utcákra, vízvezetékre stb. tekintettel. Az egyénekenként megszerzett telekre pedig amortizációs kölcsön segítségével, a megfelelő lakrészeket emeltetné s miután pedig amortizáció kölcsönt a kecskeméti pénzüntézetek nem nyujthatnak, majd meg lehet azt szerezni a nagy-körösi népbanktól.

Politikai szemle.

Ő Felsége, a király, szerencsésen visszaérkezett Szent-Pétervárról. Ennek a látogatásnak már is látszik jó hatása az európai békére. Ugyanis úgy Oroszország, mint Ausztria és Magyarország külügyi kormányai egyértelmű jegyzetek intéztek a Balkán-államokhoz, melyben figyelmeztetik őket, hogy a görög-török háborúban egészen semleges viseljék magukat. Persze, hogy e jegyzék nem nyerte meg a görögök tetszését, mert ők arra számítottak, hogy mihelyt a háború Török- és Görögország között kitör, azonnal megmozdulnak az összes balkáni népek s egyesült erővel támadnak a „beteg emberre“. Így azután lesz egy európai háború, Törökországot felosztják s akkor a nagyra hivatott (!) görög nemzet is kap valami kőzet.

Csak hogy ez a számítás hamisnak bizonyult. Nemcsak európai háború nem lett, hanem még a balkáni népek is egészen nyugodtan nézik a görögök vakmerő és örült vállalkozását. Egy szóval kitűnt, hogy az egész Balkánon politikailag legéretlenebb nemzet a görög s hogy neki vannak a leglelküismeretlenebb és legrövidlátóbb államférfiai. De kitűnt még az is, hogy a görög nagyzási ábrándok sem a nagyhatalmaknál, sem a balkáni népeknél nem találkoznak rokonszenvvel.

Minthogy pedig minden kiábrándulás keserű, elgondolható, hogy a görög nép is izgatótt, mikor látja, hogy nagyhangú vezérférfiai milyen esufos kudarc elé vitték az országot. A király egyszerűen elküldte volt miniszterelnökét, Eelyannist, és kinevezte helyére az ellenzék vezérét, Rallit. De úgy látszik, nem sokat nyertek vele a görögök. Mert ez a jeles férfiú is takargatja a helyzetet s nyilatkozataival szinte izgat a királyi család ellen. A török sereg lassan, de biztosan halad előre, szinte várja, hogy a görögök békét kérnek. A mit előbb-utóbb kénytelenek is lesznek megtenni.

A KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

A feltékeny.

Irta: Vándor.

Van nekem egy régi jó barátom, a kivel pár év előtt megtörtént, hogy féltékenynyé lett, a mi — mondhatom — a legnagyobb betegség a világon. Igen szerettem Ládor Bélát. Elhatároztam hát, hogy megmentem a szerencsétlent képzelt bajától. El is követtem vele csaknem minden lehetőt, de nem sikerült kivenni fejből hóboros képzelődéseit. Még egy mód volt, a mit legutóljára hagytam, mint a legbiztosabb hatásút. Ha ez sem használ — gondolám — akkor semmi sem.

Alkalmomra vártam csak, a mi nem sokáig késett.

Egyszer ugyanis együtt cserkészünk az erdőn s beszédközben rátértem az ő betegségére, a mi, úgy láttam, untatta, mert rendszeren ezt szoktam vele tenni, mikor magunk voltunk, hanem most az egyszer nem törődtem vele, akár unalmas leszek, akár nem. Mint a ki nagy dologra határozta el magát: komoly képet vágtam és így szölyítottam meg Bélát:

„Hallgass rám kérlek; hidd el, hogy sokkal több, drága áron szerzett tapasztalatom van nekem ezen a téren, mint neked! Nem ismertem nőmet, azért lakoltam meg. De azóta más szemüvegen nézem az asszonyokat. Óh barátom, a féltékenység a legiszonyúbb

kin és mondhatom neked, hogy tiz közül kilenc esetben alaptalan.“

„No hát akkor én — mondá a féltékeny füles — a tizedik kategóriába tartozom. Ismerhetsz, én mindig a meggyőződés embere voltam, alaptalan okokra nem fektetem gyanúmat.“

„Igen, édes Bélám, de ez egészen más beszámítás alá esik! Itt a leghiggadtabb ember is elveszti a fejét; heves, meggondolatlan lesz, a legjobb barátjában sem hisz, azt is ellenségének nézi; fel van forgatva egész valója. Nem hisz senkiben és semmiben, legkevésbé neje hűségében. Hiszen gondolja, hogy őt fel nem világosíthatja senki, mert ő tudja, a mit tud; ő van legjobban informálva . . . stb. . . stb. Szóval féktelen szenvedélye a legiszonyúbb képtelenségeket hiteti el vele! Mikor azután meggyőződik a valóról, szeretne föld alá bujni szegényében és egész életében kárhoztatja magát és fel nem tudja fogni, hogy hogyan lehetett olyan . . . olyan tökfőkö! Engedj meg, kérlek, de . . .“

„Hiába minden. Rajtam nem fognak érveid. Megfoszt józan eszemtől az a gondolat, hogy . . . óh! már is félőrrült vagyok.“

„Vérd ki fejedből ezt a themát inkább ha érdekel, beszéllek neked egy hasonló esetet.“

„Emlékezhetsz rá, mikor egyidőben attól féltettetek, hogy megőrülök. Megvallom, közel álltam hozzá. Különbén is olyan magaviseletet tanúsítottam, a miből méltán következtethettetek ezt. Sem éjjel, se nappal nem

leltem egy percnyi nyugalmat. Féltékeny voltam.“

Tudod, barátom, egyszer egy délután a hivatalból egyenesen haza mentem, a mi nem volt szokásom, mert rendszeren a kaszinóba szoktam először menni. Kitűnő kedvem volt. Fűtyörészve haladok végig az utcán, ha jól emlékszem, épen arra kerestem dallamot, hogy „Gombház, ha leszakad . . . stb. . . stb.“ Szóval igen jó kedvem volt. Hazaérek, levetem felöltömet, dudorászva feleségem szobájába akarok lépni, mikor a kis fiam megszölyit a hátam megett:

„Édes apa, ne menjen be, mert nem szabad. Egy bácsi van oda benn. Engem is kiküldött a mama és azt mondta, hogy a papa előtt hallgassak arról a kis fiúról, akiről oda benn beszélnek.“

Miféle kis fiúról? kérdeztem tőle erőltetett nyugodtsággal.

„Nem tudom én édes apa, egy árva kis fiúról!“ mondá szeliden, nem is sejtve, hogy minden szava milyen gyilkos törészúrás volt.

Elsötétült velem a világ, mert azt hittem, hogy mindent értek, pedig most kezdtem már mindent félreérteni. Hiszen olyan őszintén voltak ezek a szavak kiejtve, hogy abban semmi kétség.

Hab, nyomorultak, megsemmisítelek mindkettőtöket!

Beakartam rohanni, de mégis ilyen dúlt arecezal, gondolám. Hátha nincs semmi, előbb meggyőződöm. Hallgatózni kezdtem hát! . . .

Epen búcsúztak. . . .

A lefolyt héten itt nálunk is volt egy kis harc: a kvóta-harc, (ha már kvóta-va-csorák is vannak). Ugyanis az osztrák kvóta-deputáció lejött Budapestre, hogy a törvény értelmében előszóval tárgyaljon a magyar kvóta-bizottsággal, minthogy az írásbeli tárgyalás nem vezetett eredményre. De bizony a szóbeli érintkezés sem vitte egy lépéssel sem előbbre az ügyet, mivel az osztrákok túlzó követeléseit a magyar bizottság egyhangúlag visszautasította. Most már majd a két kormány próbálja meg a kvóta kérdés megoldását, s ha ez sem sikerül, akkor a két országgyűlés (magyar és osztrák) tárgyal egymással. Ha sehogysem jön létre megegyezés, akkor Ő Felsége dönt. Minthogy az osztrákok zsebelő szándéka állította ennyire élére a dolgot: már most is beszélnek, hogy Bádeni miniszterelnök belebukott a kvótába.

A képviselőház mostanában rövid üléseket tart; nem igen van dolga. De annál jobban dolgozik az igazságügyi bizottság, melyben a sajtószabadságnak, mint alkotmányjogi biztosítéknak, sértetlen fentartása és sajtóvétségeken kizárólag az esküdszék biráskodásának megállapítása képezi a tanácskozás tárgyát. Vannak ugyanis, kik a magánügynek becülete ellen sajtó útján elkövetett sértést rendes bíróság elé akarnak utalni. Csak hogy igen nehéz meghatározni, hol kezdődik a közérdek.

Ugronék megalakították május 2-án a 48-as népszövetséget, melynek heti 5 krajczár lefizetése mellett minden 20 éves ember tagja lehet. Tehát rajta, oh magyarok, csak 5 krajczár és a haza, de legfőképpen a nép rokonszenvét elvesztett Ugron-párt meg lesz mentve!

Spectator.

Felhívás.

A „Kecskeméti Testgyakorló Egyesület” újjászervezésére alakult bizottság kérelmére a városi tanács egy vivóiskola létesítésére alkalmas helyiséget bocsátván a bizottság rendelkezésére s annak első felszerelését is lehetővé tévén, Chappon Károly vivómester, a vivás és a torna tanítását ezen helyiségben megkezdette.

Minthogy pedig a „Kecskeméti Testgyakorló Egyesület” működését épen azért volt kénytelen felfüggeszteni, mert szakértő művezető nélkül a tanítás teljes sikerrel nem járván, a tagok érdeklődése megcsappant; most, a midőn a siker első kelléke, a szakértő művezetés meg van, a bizottság azon reményben van, hogy Kecskemét városnak a testgyakorlás ügye iránt érdeklődő közönsége és ifjúsága a bizottságot céljában támogatni fogja

s ezen vivóiskolába való belépésével lehetővé teszi, hogy a testgyakorló egyesület, városunknak ezen egyetlen sport egylete, még ez év folyamán újraalakuljon és működését megkezdhesse.

Addig is azonban, míg ezen cél elérhető lesz, a bizottság Chappon Károly vivómester és tornatanár ural egyetértőleg a folyó évi május hó 1-től kezdve a következőleg állapodott meg a vivóiskolában rendezendő tanfolyamok és tagsági díjakra nézve:

I. Külön-órás tanfolyam. Egy-egy különórás tanfolyam 1—5 résztvevőből állhat s a tanfolyam havonként 25 frtot fizet, mely a résztvevők között egyenlően osztatik meg. Heti órák száma 6.

II. Csoport-órás tanfolyam. Egy-egy tanfolyam 1—10 résztvevőkből alakul, heti 3 órával. A díj személyenként és havonként 2 frt 50 kr.

III. Közös tanfolyam. A résztvevők számához képest esetleg több csoportra oszlik, hetenként 2 vivó- és 1 tornaórával. Tagsági díj havonként 1 frt. Felnőttek és tanulók részére külön tanfolyamok.

Az összes tanfolyamok tagjai a közös vivóeszközök használatáért azok javítására személyenként és havonként 10 krt fizessenek. A kik saját vivóeszközöket használják, ezen díjak fizetésétől mentesek.

A vivóiskola az említett bizottság felügyelete alatt áll s a havi díjakat, melyek előlegesen, legalább minden hó 5-éig fizetendők, a bizottság pénztárnoka szedeti be.

A résztvenni kívánók a vivóteremben (Ezredesi laktanya, a könyvelő-hivatal volt helyisége) sziveskedjenek jelentkezni s az ott kitett íveket aláírni. A tagsági kötelezettség bejelentés mellett bármely hó végén beszüntethető.

Bizalommal fordul a bizottság a város közönségéhez, különösen a sport iránt érdeklődőkhöz és az ifjúsághoz, remélve, hogy ezen kellemes és a mellett hasznos szórakozás iránt tanusítandó érdeklődésével nemcsak a vivóiskola fennállását fogja biztosítani, hanem azt is lehetővé teszi, hogy a testgyakorló egyesület újból megalakuljon, az ifjúság testi fejlődésére, de különösen a hivatalnokokra és más szellemi munkából élő egyénekre nagy fontosságú sport ügy fellendüljön.

Ismételten kérjük tehát a közönséget, hogy ezen ügyet előmozdítani és tartósan támogatni sziveskedjék.

Kecskeméten, 1897. ápril 6-án.

A bizottság nevében:

Dr. Szeless József,
elnök.

Kerületi tornaverseny Kecskeméten.

A nagy torna-ünnep rendező bizottsága megalakult s nincs kétség benne, hogy az idetörekvő 60—70 intézet ifjúsága méltó keretben fogja bemutatni ügyességét. A kivonulás, együttes és külön gyakorlatok, játékok, az izgató versenyek annyi új látványt nyújt szolgálnak majd közönségünknek, hogy soká lesznek emlegetés tárgyai. És abban sem kételkedünk, hogy az idejövő idegen tanuló-ifjúság igazán otthon fogja érezni magát nálunk. Oly egyének állnak a rendezés élén, kiknek neve már maga is kész sikert jelent s a közönség körében már is oly nagy az érdeklődés, mely másfelől szintén a siker biztosítója.

Folyó hó 6-án délelőtt nagy érdeklődés mellett folyt le a székház muzeumi termében a kerületi tornaverseny nagybizottságának megalakulása. Beniczky Ferencz főispán elnök és városunk minden osztályából annyian jelentek meg, hogy beillett volna tisztújító közgyűlésnek is. Francsics Norbert tanker. kir. főigazgató lelkes felhívása mindenféle élénk viszhangra talált, a mint finom, előzékeny modora is mindenkire legjobb benyomást tett.

Beniczky főispán megnyitván az értekezletet, jegyzőül Liszka Béla tanárt kérte fel, a ki felolvasta Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter leiratát a kerületi tornaversenyek tárgyában, a főigazgatókhoz intézett ama felszólítással, hogy a rendezésbe az illető város minél szélesebb körei vonassanak be.

Beniczky főispán melegen üdvözli a miniszter intenczióit, kiemelve a testgyakorlás nagy fontosságát, főleg a mai túlterhelt, századvégi időkben, mire nézve Anglia edzett, erőteljes ifjúságára hivatkozott. Örvend, hogy annyi idegen iskola ifjúsága sereglik városunkba, melynek hívó szózatát bizonyára szívesen hallják majd mindenfelé. Üdvözli a megjelenteket, kik az ügy fontosságát felfogták és támogatására készek, majd általános helyeslés közt kimondja a nagybizottság megalakulását.

Francsics Norbert tanker. kir. főigazgató megköszönvén az elnöklő főispánnak és Kecskemét művelt közönségének ügybuzgalmát, utal különösen arra a nemzetiségileg fontos körülményre, hogy a felvidéki iskolák ifjúsága fog idejönni az alföldre. Kéri az értekezletet s a városi hatóságot, hassanak oda, hogy az érkezők hazafias érzülete itt igazi magyaros vendégszeretettel találkozzék. Így aztán a tornaverseny ifjúsági szövetkezés, a magyar haza iránti lángoló szeretet fényes nyilvánulása leszen.

A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után megtörtént az egyes bizottságok megalaki-

„Tehát az árva fiú jó meglepetés lesz férjének,” mondá egy férfi az ajtóból vissza.

„Igen, az árva fiú! csak titok-tartás,” hangzott feleségem válasza.

Ez elég volt. Árva fiú, meglepetés, titok-tartás! Eme rejtélyes szavak mindent megmagyaráztak!

Ó megcsalt! Megszegte esküjét, szétépte tiz éves boldogságunkat. Szétmarcangolta szívemet.

Ezért meglakolsz kigyó! Megmartál, de halállal fizetsz érte! Nem gondoltam egyébre, mint kegyetlen, véres bosszúra. S épen az újjamra kezdtem szedni a bosszúnak minden elgondolható nemét, mikor azon vettem észre magam, hogy az utcán vagyok. Meghökkenve tekintettem szét, mint a bűnös, a ki fél, hogy meglátta valaki üzemében. Kezdtém józanabbul gondolkozni.

Végig gondaltam még egyszer, hogy mint történt. Hatha a vad szenvedély eltakart valamit, s mi más színben tüntetné fel a dolgot.

Nem volt semmi, épen semmi enyhítő körülmény.

Minél inkább akartam tisztázni gondolataimat, annál jobban belebonyolódtam.

Összeszedtem hát magam s elhatároztam, hogy alszom egyet, mielőtt bosszúmat végrehajtanám.

Hazamentem.

Otthon igyekeztem jó képet vágni, mintha nem tudnék szemmit. A tettetés nehezen ment s hogy ne kelljen sokáig képmutatás-kodnom, főfájásról panaszkodva, lefeküdtem.

Másnap reggel (egész éjjel nem aludtam) gyorsan felöltözködve siettem hazulról, a mi feleségemnek nagyon feltűnt. De nem akartam még jobban elárulni magam. Az volt ugyanis a tervem, hogy bevárom és kipuhatom, hogy mikor és hol fognak találkozni. Mert, hogy találkat adnak egymásnak, azt bizonyosnak hittem.

Óh barátom! Ez az, a mit nem bocsáthatok meg magamnak. Lest vettem a feleségemre.

Ott hagytam hivatalos teendőimet. Futkostam az utcán, mint egy örült. Vártam, lestem a döntő pillanatot. Égtem a vágytól, hogy szemtől-szemben álljak azzal, a kiről azt hittem, hogy elrabolta boldogságomat. És mindez a félreértésnek, a meggondolatlanságunk volt a következménye, keserves gyümölcse.

Kezdt a feleségem nyugtalanodni. A mi engem még nagyobb zavarba hozott. Féltem, hogy óvatosabb lesz, a mi tervemet meg hiúsítaná, vagy legalább késleltetné. Úgy is fogyott már a türelmem is, az eszem is.

Egyszer, mikor ilyen nyugtalan, zavart állapotban betoppanok a szobába: feleségem egy levelet nyomott a cseléd markába s némi zavart, meglepődést vettem észre az arcán, mintha az én megjelenésem kellemetlenül hatott volna rá. A levélnek csak egy kis részét láthattam, a melyen ennyit olvashattam: „Úrnak!” Éreztem, hogy minden vérem agyamba tódul. Tehát itt a pillanat. Semmi kétség többé! . . .

Megálj! kiáltam mint egy örült a távozó cseléd után. Az úgy megjíedt, hogy a levelet

eldobta és sirva futott ki a szobából. A feleségem felkapta.

„Mit akarsz, mi lelt, hiszen szemeid vérben forognak?!”

Azt a levelet akarom, hörögtem, bűnöd tanújelét. És ekkor elhadartam neki elkeseredetten, hogy mindent tudok. A szemére vettem neki hűtlenségét, mindent!

„Ki bujtogatott fel ellenem, vagy megörültél?! Mondá kétségbeesetten.

Eh! Semmi beszéd. Azt a levelet akarom. Tudni akarom, hogy mi van benne. Kinek irtad? Ismerlek. Tudd meg hát, hogy napok óta ez az én bajom, erre vártam. Azt a levelet akarom, mondom. Add ide, vagy pedig . . .

„Nem, nem! Most már csak azért sem.” És szét akarta tépni.

Én kiragadtam a kezéből.

A levél Horkay György szerkesztő Úrnak volt címezve. Hah, tehát ő az. Az álszentekedő jó barát.

Gyorsan fölszakítottam a levelet és . . . és . . . pár perc-mulva megsemmisülten rogytam a feleségem lábai elé, összetett kezekkel könyörögve bocsánatért.

A levélben a feleségemnek egy „Árva fiú” című verse volt, melyet szerkesztőhöz küldött. „Itt küldöm azt a verset — írja a levélben — melyet a napokban volt szives kikorrigálni. Tegye közzé kérem minél előbb, annyival is inkább, mert még eddig férjem semmit sem tud róla. Égek a vágytól, hogy kellemes meglepetést szerezhessenek neki.”

tása. E bizottságok feladata egyelőre az előkészítés s a munka-megosztás helyes elve szerint az ünnepség minden egyes részletét más-más bizottság intézi, de a szervező bizottság útmutatása szerint. Az előmunkálatok befejezése után ismét a nagybizottság ül össze, hogy a részletekről teljes tájékozást nyerhessen. A versenyünnep lefolyása után agyan e bizottság hallgatja meg a beszámolót. Természetesen, egy albizottság sem zártkörű, az ügy iránt érdeklődőket mindegyik szívesen fogadja ezután is. Hiszen az a miniszter óhaja, hogy társadalmunk összes számottevő egyéniségei benne legyenek a bizottságokban és jól jegyezze meg az elnöklő főispán, hogy mindnyájunk közreműködésére van itt szükség. Legtöbb teendője első sorban a szervező bizottságnak lesz, azután a verseny rendező és bíráló bizottságok dolga fog felszaporodni, míg a szállásoló, ételmezési, fogadó és kalauzoló bizottságok a verseny napján s utána állandóan működnek majd.

A nagygyűlés kebeléből a következő bizottságok alakultak meg, illetőleg kérték fel:

Szervező bizottság: Elnök Francies Norbert tanker. kir. főigazgató, helyettes elnök Hanusz István áll. főreáliskolai igazgató; tagok: ifjú Bagi László főjegyző, Katona Mihály, Páthy Károly, Perger József, Szent-Gály Gyula igazgatók, Holosnyay Ambrus, Kiss Béla, Dezső Lajos tornatanárok, Vámos Béla főkapitány, Kerekes Ferenc főmérnök, Kalecsinszky József, Koczó Sándor, Liszka Béla (biz. jegyző), dr. Molnár Károly, Zaboreczky Ferenc, Bogó Pál apát-plebános, Laukó Károly, Mészáros János ref. lelkész, Papp Sándor, dr. Bárány József, dr. Magyar István kir. alügyész, Pacsu Mihály, dr. Kecskeméti István, Láber Károly, Nyíry Károly, dr. Pázmán Zoltán, dr. Scheiber Ignác, Lestár Albert, Zombory László főügyész.

Szállásrendező bizottság: Tagok: Hacker Lajos, Horváth György, id. Katona Zsigmond, dr. Kecskeméti Sándor, Mészáros József tanácsnok, Mihó László, Nagy Ferenc, Pataky Imre rajztanár, dr. Perényi József, Tatay Jenő, dr. Kecskeméti Lajos, dr. Aczél Sándor, dr. Ruttkay Sándor, Katona Dezső, Csuppy Ferenc, Szabó László kir. aljárásbíró, Szokolay Mihály, Koritsánszky János.

Ételmezési bizottság: Tagok: Beretvás Pál, dr. Csabay Géza, Fazekas Ferenc tanár, Fispán Mór, dr. Fodor Jenő, Graselli Miklós, Héjjas József, Körnöczy József, Král Rezső, Patay Samu, Perger József igazgató, Schütte Sándor, Szegedy György tanácsnok, Vágó László főerdész, Wittmann Károly, Farkas Ignác, Kovács Sándor, Nemesszeghy István.

Az érkező intézetek fogadására és kalauzolására a helybeli iskolák összes tanerei vállalkoztak.

A versenyek juryjének elnöke: Beniczky Ferenc főispán, alelnök Kada Elek polgármester, hivatalból tagjai: Francies Norbert tanker. kir. főigazgató, a versenyző iskolák igazgatói és tornatanárai. Tagokul megválasztattak továbbá Darányi Ferenc, Dömötör Sándor kir. közjegyző, Fekete István h. polgármester, Feigl Eduard a csász. és kir. 13. sz. huszárezred alezredese, Gáll Ferenc kir. törvényszéki elnök, Györffy Balázs, dr. Horváth Ádám orsz. képviselő, Horváth Döme, dr. Kiss János kir. ügyész, dr. Kovács Pál jogakadémiai igazgató, dr. Nagy Mihály orsz. gyűlési képviselő, Rizzardini Ferenc a csász. kir. 38-dik gyalogezred alezredese, Preninger Tivadar őrnagy, Sándor István aljegyző, dr. Szeless József, Tesslery János a 4. sz. m. kir. honvéd-huszárezred alezredese, Tatay Jenő, ifj. Tóth István, Zimay Károly, br. Chappon Károly vivómester, Marsó Géza m. kir. csendőr-százados, Vajda Viktor.

A bizottságok később alakulnak meg, a szervező bizottság azonban rögtön megkezdte működését.

Délután Beniczky Ferenc főispán elnöklése alatt helyszíni szemle volt s a bizottság a verseny legalkalmasabb helyéül a városi parkot jelölte ki, mihez valószínűleg a városi tanács is hozzá fog járulni.

Az iskoláknak szóló felhívások s a verseny-föltételek az elnökség részéről legközelebb szétküldetnek, jelentkezési határidőül május 20-ika tűzött ki. Mihelyt a jelent-

kezések beérkeznek, a különböző albizottságok is megkezdik működésüket.

A szervező bizottság azonban állandóan működik s bárminemű felvilágosítást készséggel megad. Az ügy a legjobb kezekben van letéve, a siker nem maradhat el. Reméljük, hogy közeli és távoli diákvendégeink a legszebb benyomásokat viszik majd magukkal haza a „híros“ városból.

Kecskemét hatósága, vendégszerető tradícióihoz híven, az érkező iskolák szállásáról és ételmezéséről fényesen gondoskodik. Felmerült egy félnapos szikrai kirándulás eszméje is, a hol gyöngéd kezek látnák el az idegen ifjúságot jóízű kecskeméti süteményekkel. Az előkészületek minden mozzanatáról lapunk részletesen fogja értesíteni olvasóinkat, mert ez a tornaünnepély mindnyájunk érdeke.

Khiosz sziget.

(Folytatás)

Elkeseredetten a nehéz hódoltság sulya alatt a khiosziak voltak az elsők, kik a perzsák ellen fegyvert ragadtak és bár örök dicsőséget szereztek magoknak Histiaeus és Aristagoras szabadságharcában 500 évvel Krisztus előtt, de hasztalan volt vér-és pénzáldozatuk, alávétve maradtak a perzsa hatalomnak. A mint flottájukat legyőzték a bosz-szuálló perzsák, a szigetre rontottak és ezrelvel gyilkolták le a lakosokat, vagy hurczolták kemény rabságba. De a szenvedés pohara még nem telt csordultig, új csapások következtek. Száz nemes ifjat küldöttek Delosba, hogy ott a ragyogó Apollon-nak áldozzanak, de e szép csapat is csak a halál angyalának szánt hekatomba lett, mert kettő híjján elragadta a pestis valamennyit. Nem sokára a fővárosban iskolaépület omlott össze és a bennülő 120 gyermekből nem szabadult meg a romok alól több egyetlen egynél.

És mégis Salamisnál már újra a perzsák ellen harcoltak 480-ban, a következő 479-ik évben pedig, midőn a hellenek maroknyi, de lelkesült hada Perzsiát a Mykale hegyfoknál újra legyőzte, Khiosz felszabadult és egyelőre Athenae szövetségese lett; de midőn attól kíméletlenül nyomtatva 412-ben elszakadni törekedett, legyőzte őt Athenae és sok szenvedést hozott rá. 358-ban ismét szabad és virágzó lett, de azután jódarabig urául megint csak azt kellett elismernie, a kinek birtokában Kisázsia volt.

Tartozott később Macedoniához, Byzantiumhoz, Rómához, de mindeme viszontagságok között föntartotta jó hírét, gazdagságát, mely kedvező fekvésének, talaja okszerű kihasználásának és élénk kereskedelmének volt gyümölkése. Mikor Mithridates keletet Rómától elszakítani törekedett, kénytelen volt Khiosz is hajórajával a pontusi király flottájához csatlakozni, titkon azonban föntartotta a hatalmasabb Rómával a barátságot. Erről biztos tudomást szerzett Mithridates és Zenobios nevű hadvezérét küldötte a nyakukra, a ki előbb 2000 talentumot csikart ki, azután haderejével rajtok tört és a lakosság kézrekerithető részét távol tartományokban adatta el rabszolgául. Római tartományul végleg úgy látszik, csak Vespasianus imperator idejében vált Krisztus után 70 év körül.

A XIV. század közepe táján négy genuai családtól fölszerelt hajóhad hódította meg Szkiot, Giustiniani társaság név alatt s a genuai köztársaság uralmok alatt hagyta a szigetet. Khiosz évente 120 ezer arany scudit jövedelmezett, mely összeget a részvényes családok a hódítási vállalatba befektetett pénzmennyiség arányában osztották föl. A kormányválasztási szavazatokat is az szabta meg, a mely példa talán egyetlen a hódítások történetében. Korlátlan fejedelmet választottak az összegyűlt családképviselők, a szigetet 13 kerületi főnök hatósága alá helyezték, a kik véleményét fontosabb dolgokban megkérdeni tartozott a fejedelem. Sőt Hakluyt adata szerint Anglia már jó kereskedést is űzött ez időtájt a szigettel, mert 1513-ban angol konzul ügyelt Khioszon az angol érdekek épségben tartása fölött.

1566-ban haddal a törökök vették meg és hogy ismét ezek életébe nem került az

urcsere, csak Franciaország közbenjárásának köszönhették, a mely akkor a törökkel szövetségben állott s még azt is kieszközölte, hogy a rabságba eladott lakosság nagy része hazatérhetett. Hogy a török általában véve kíméletesebb a sziget iránt, mint egyéb meghódított területek népével szemben, egyebek között a masztix-gyantának is az érdeme, mert azt a török nem nélkülözhetette, mióta vele megismerkedett. 1694-ben kevés időre a velencei köztársaság kezébe is került a sziget. A híres ceszmei tengeri csatát, mely nevét a kisázsiai part Ceszme (hajdan Casytes) városkájától nyerte, Orloff orosz admirál a török flotta fölött a szkioi csatornában 1770-ben vivta ki győzelmesen.

A görög szabadságharc kitörése előtt e század elején Szkió megint a legvagyonosabb sziget volt az Archipelagusban, sőt a török azt a figyelmet is tanúsította iránta, hogy saját nemzeti polgárbiroságot engedélyezett neki a szultán; öt archonja közül három görög, két katolikus volt, a jegyzőket ellátta hitelesítési joggal és egészségrendőri fölügyelőket hagyott választani. Mindez nem zárta ki azonban, hogy a mutshelim, vagy kormányzó, valamint az aga, ki a szultán masztix-falvainak termését ellenőrizte, a saját zsebök töltögetéséről eredményesen ne gondoskodjanak, sőt a Kapudan (admirál) pasa is rendezett időnkint egy-egy rabló razziát, ha a gazdag sziget mellett vitte el az utja.

Megunták bár az örökös szivattyúzást és elégületlenek voltak, de okultak a multakon és óvatosan akartak a fölszabadulás kedvező alkalmára várakozni, miért a mint görög testvéreik Európában fölkeltek, Szkió egyelőre semleges akart maradni, hogy gazdag kereskedelmét megőrizhesse. A töröktől való féltében 80 kezeset adott, a kiket a mohamedánok negyvenével fölváltva a czitadellába zártak el. Az oda rendelt hadtest pedig úgy viselkedett, mintha ellenség földén állna. Ekkor tört a szigetre 2000 szamiota görög, inkább rablás végett, mint a szabadság érdekeiben; megjelent nyomában a török flotta 1822. márczius 22-én Kara Ali vezérlete alatt, kiöli a lakosságot a 42 kivételével, a kiket eladatott. Szkió romhalmaz lett, féktelen kicsepangásnak adták át magokat a törökök; részeg dervishek karóba húzott fejek ezrei között járták tánczaikat, az agák fül-füzérekkel ékesítették föl a nyakukat.

Mikor ezt a görög fölkelő flotta megtudta, bosszúra gyúlt a legénysége és a török ünnepségek közepett Canaris gyújtó hajót csatolt a Kapudan pasa hajójához s azt 3000 részeg törökkel a levegőbe röpitette. Ugyanezen órában az atheni akropolisra is kitzűttek a keresztes zászlót. De mivel Szkiot a görögök állandóan megvédeni nem bírták, a bosszút lihegő törökség most a mastix-falvakra rontott, a hol eddig a keresztyéneknek még harangozniok is szabad volt és 30,000 embert vertek agyon, házaikat fölgyújtották, a hegyek közé menekültekre pedig hajtóvadászatot rendeztek. Ez eseményekből megtanulták a görögök, mi sors vár rájuk, ha a török kerekedik fölül s hogy a saját erejükön túl egyébbe reményüket nem helyezhetik, mert ekkor Szkiónak 130,000 lakosából nem maradt több, mint 16,000 lélek.

Fővárosa Kasztro, a sziget keleti partján festői vidéke miatt Kis-Genua nevet nyert. Ezt kereskedelme miatt is megérdemelte, mert Konstantinápoly, Sziria, Egyiptom felé sok hajója járt mindig a tengeren, ma is 400—500. Hogy is ne? midőn csak a főváros évente 35 ezer kilogramm finom selyem-anyagot dolgozott föl a legkitűnőbb szövetekké. Volt a városban főiskola 700 tanulóval, nyomdával és 30,000 kötetű könyvtárral, miért lakói Kasztrot Uj-Athennek is nevezgették. Van a fővárosnak vára, kikötője két világító torony, székelyt tart benne egy görög érsek és egy róm. kath. püspök, számos a temploma.

Lakossága azelőtt 30,000 főből állott, de 1822. óta alig birt 15 ezerig fölszaporodni. Tenger alatt vezetett távirója Smyrna, Kréta és a Dardanellák felé közvetít; hajón Smyrnából 10 óra alatt érhetni Kasztro-ba, Konstantinápolyból ellenben 30—32 óra kell. A trieszti Lloyd-társaság hajói sziriai és egyiptomi utjokban rendszeresen érintik Kasztrot. Már az ókorban jelentékeny város volt ez, benne

Polichues Athene isteni tiszteletére nagy templom emelkedett, volt színháza és sok kereskedése. Sőt mint Plinius mondja, ott találtak föl a keményítő használatát. Ma csak Kasztro és Volisszo (hajdan Bolissos) városokról tudni némi bizonyossággal, hogy a régi hasonnevű városok helyén állnak, a többi ókorbeli hat városnak ma csak a nevét ismerjük, ugymint Kardannyle, Leukonion, Delphinion, Kaukasa, Koelia, Polichnie.

A fölkelés előtt 600 faluja volt a szigetnek vagy 66 templommal, kilencz kolostora között legjelentősebb a Nea-Moni, mely Khiosz közepén magános sikon épült és benne a szerzetesek száma 400 fő körül járt, ma alig 60—80. Ez a kolostor a sziget $\frac{1}{6}$ részének a birtokosa. Állítólag IX. Konstantin görög császár alapította és építette. Eredetileg a nyugoti parton állott, de a török tengeri rablók miatt vonult a belsőbb vidékekre a Provato 900 méteres hegy egyik fősíkjára.

Említésre méltó a delphini kikötőnél sziklába vésett amfiteátrumszerű rom a hegytetőn, mely a fővárostól éjszakra egy mértföldnyi távolságban kies vidéken fekszik; ezt a helyet Homeros iskolájának nevezik. A szabadon álló mészközsík, melynek a csúcsát emberkéz vághatta le, vagy hat méter átméretű kerekded sikot képez; párkányánál a sziklába köröskörül padot véstek, a közepén $\frac{1}{2}$ méter magas négyszögletű kő emelkedik, durván faragott állati alakokkal, melyek oroszlanokat, szfinxeket ábrázolnak. Ez a kő volt néphagyomány szerint Homeros széke, melyen a világtalan költő tanított és dalolt. Szkió vitatja ugyanis leghatározottabban, hogy ő a hazája a híres költőnek, a ki bírása dicsőségért Smyrna, Rhodos, Kolophon, Salamis Khios, Argos, Athenae versenyzettek. Chandler azt a követ Kybele istennő szentélye maradványának tartja, hol a Dea hét oroszlan között volt ábrázolva, Jockocke ellenben két múzsa között Homeros alakját látja középtűt, a kinek műveiből Szkió-n látott napvilágot a legrégibb kiadások egyike, a hirneves He chia ekdoszisz. Szkióban született még Theopompos történetíró, a kinek bátorsága volt Thukydideszt folytatni, Jon tragédia költő, Therkritos és Arioston bölcselők, a kik utóbbia külön iskolát alapított, Skymnos földleírő, Glaukos és Melas művészek és sok más jeles.

1891. április 3-án azonban szomorú nap virradt a görög szigettenger e gyöngyének lakóira és kegyetlenül rakarta föl a boldog érzetből, a melybe gyermekeiket egy szép haza ringathatja. A Smyrnában megjelenő „Reforme”, czimű lap szerint a katasztrófát megelőzőleg nyomasztó volt a lég. fölhős a ég, villamossággal telt az atmoszféra, merev és mozdulatlan a tenger, úgy hogy a lakosságot kimagyarázhatatlan nyugtalanság érzete fogta el. Erre leirhatatlan földalatti moraj és fölfelé törő erős lökés következett, mely a gyönyörű szigetet alapjában rendítette meg. Örült mozgásba jöttek ajtók, ablakok, falak, boltívek, kémények; ropogott, recsegett, dült minden, a por és füstföleg khaoszából irtóztató sikoltozás hangzott föl. Ez az iszonyú lökés 12 óra 20 perczkor volt, 10 másodpercig tartott csak, de elég hosszú arra, hogy a virágzó Kasztrot nekropolisz-sza változtassa.

Száz meg száz áldozat feküdt a romok alatt rögtön agyonzúzottan, mások félig eltemetetten vívódtak a halállal. Egy fotograf a műterme ablakán ugrott ki, de fiatal preparátorát az ajtónál verte agyon a kőomlás. Egy gyermek a romok alól edes anyját ügyekezett kivonszolni s arra menekülőket hívta segítségül, de a következő pillanatban lezuhant kemény agyonsújtotta őt. Három fiatal ember egyik palota erkélyén állott, nem volt idejük visszafordulni, az utca közepére zúdította őket a rendülés és menten kiadták a lelkeket. Egy házban 40 muzulmán új házasság volt együtt vallási szertartás és összemorzsolta a leomló ház valamennyiököt.

A Kasztro nevű genuai eredetű erősség, hol 400 házban a helyőrség, muzulmán izraelita családok laktak, $\frac{1}{2}$ méternyi súlyed és csaknem egészen összeomlott; egy kisebb házban 30 török nő ült együtt és egy sem menekült meg közülök. Nem lehetett ott egyebet látni, mint egy minaretet, azt is kupola nélkül, egy kolostor 60 öreg szerzetest te-

metett maga alá. Némelyek szinte esodálatosan menekültek meg a haláltól. Egy várandó asszony 25 óra hosszat feküdt háza romjai alatt, borzasztó helyzetében megszülte gyermekét, az ugyan meghalt, de ő a viszonyokhoz képest elég jól volt. A kadi épen szieszat tartott és abból fölrezzentve, turbán nélkül rohant ki az utcára. A sziget defterdarja, egy hófehér aggastyán, odaliszksjaival együtt háza kertjébe menekült, de annyira körülbástyázták őket a törmelékek, hogy segélykiáltásokkal adhattak életjelt, így dobáltak nekik kenyeret s mentették meg az éhaláltól.

Egy fiatal táviró valódi hőstettet művelt. Szadyk kormányzó pasa azzal bizta meg hogy tudósítsa Smyrnát a szerencsétlenségről. Utat tört magának a romok között az ifjú a táviró-telepig és elküldötte az értesítéseket. Életét maga a pasa is csak a véletlennek köszönhette. A második rengés után, mely három óra múlva következett, a tengerpart-hoz sietett, de ha egy hivatalnok kiáltására utközben vissza nem fordul, a mellette lezuhant épen a fején találta volna. Hodsa Ahmed Tefik effendi, a kit bibliafordítás miatt büntetésből internáltak Szkió-ba, az általános zavart fölhasználva, angol hajóra menekült. 1879. őszén történt, hogy halálra ítélték őt az ulemák, mert dr. Kwelle misszionárius részére pénzért a biblia egyes részeit török nyelvre fordította. Sir Henry Layard, akkora stambuli követ eszközölte ki nagy nehezen, hogy ez ítéletet legalább szigorú őrizetű számkivetésre enyhítették. Az volt a menekvése után vele a terv, hogy Angliában, mint a keleti nyelvek tanára, nyerjen alkalmazást.

Mintegy harmadfél száz lökést észleltek már, közöttök 40-et oly heveset, hogy azok bármelyike romba dönthette volna a legerősebb épületet is; a szigeten levő összes házaknak csak $\frac{1}{3}$ része maradt kiagazítás után lakható állapotban. A romok alá temetett hullák erjedése miatt az eltakarítás, az új építkezés lehetetlenné vált, úgy hogy az egyes helyek fertőtlenítésével kellett a kórvészek kitérését megakadályozni. Agyon nyomtatott 5000 ember, megsebesült 1800, a vagyonbeli kárt többre becsülték 10 millió frtnál. Ekkora szerencsétlenség híre méltán hozta rezgésbe a közös emberesalád szívében az irgalom és könyörület gyöngéd hurjait.

A szultán rögtön két hajót küldött élelem és sátrakkal. Midhat pasa, másik kettőt, a melyeken orvosok is érkeztek. Konstantinápolyban segélygyűjtő bizottság alakult, élén a szultánnal, de míg ez oldalról kötelességet teljesítettek, Athen nemzeti rokonérzésének adott kifejezést, midőn rögtön élelmet és orvosokat bocsátott utnak Szkió-ba. Nemzetközi rokonszenv vezérelte az angol, osztrák s magyar és amerikai hajókat, melyek rögtön segélynyújtás végett azonnal megjelentek. A franciaia tengerészek egymást bátorították az élők kiadásánál; a Bouvet francia fregatte derék legénységéből öten kaptak súlyos sebeket a mentési munkálatoknál, más mentők a lazán összefüggő és beomlodozó romok alatt lelték halálukat.

Sérvktők hiányában a halottokról kellett leszedni a fehérműt, az életben maradtak közül sokan megőrültek. Hónapok múlva is 20,000 ember nyomorgott 3000 silány barakban, 1200 módosabb a kikötő hajóin lakott. Nincs toll, a mely a borzalmakról hű képet tudna festeni. A vagyontalan pápa 5000 lírát küldött, a londoni lordmayor április 7-ig 100 ezer font sterlinget gyűjtött. De az emberszívből egymással szemben keményen küzdő két hatalom viv: az emberbaráti részvét mellett a szkioi szerencsétlenség színhelyén is fölemelte hidra-fejét az alávaló önzés. Hogy a megrendítő képből a sötét színek sem hiányozzanak: tolvajok és kalózkodó bandái lepték el a szigetet, hogy a romok között értékes holmikot harácsoljanak össze az alatt, míg a nemes részvét az emberi életmentés nemes munkájában meült el.

De aratott a szennyes önzés más módon is. A helyi kikötő kalauza, ki az előtte való öszön hajóját vesztette, keleti fatalizmussal nyugodott meg sorsában, annál is inkább, mert hajója elég magasan volt biztosítva egy khioszi társaságnál. Midőn a földrengésnek hírét hallotta, háza sietett, de nejét és le-

nyait háza romjai alatt agyonzúzottan lelta. Ez a kalauz botrányos részleteket beszélt egy bécsi lap levelezőjének az egy milliót meghaladó segély kiosztásáról. Ő maga, ki mindenét elvesztette, naponta 10 krnyi segélyt kapott, mások ellenben, a kiknek a háza megmaradt, jelentékeny kárpótlást nyertek, mert lekenyerezték a segélyosztó hivatalnokokat.

Nem volt elég a szerencsétlenség maga, némelyek csupa együgyűségből is támasztottak új zavarokat. Vronadhi mellett egy hegyi remete, Parhenios nevű görög szerzetes, kiról az a hir kapott szárnyra, hogy a földrengést előre jósolta meg, utána azt kezdette jövendőlni, hogy az egész sziget elsüllyed. A nép okszerűtlen rémitését megakadályozandó, elfogatta a görög metropolita a barátot, de a fanatizált tömeg oly fenyegetőleg követelte szabadon bocsátását, hogy a főpap engedni volt kénytelen és Parthenios a lakosság leirhatatlan örömujongásai között tért vissza magános hegyi házikójába.

A eszesmei angol konzul jelentése szerint 1881. augusztus 27-én éjjel megint akkora földrengés látogatta meg Khioszt, a mely túltett az április harmadikin; a pusztulás ismét nagy volt, a lakosság kétségbeesett, de Parthenios jövendölése nem teljesült, sőt Szkió életrevaló lakossága azon a paradicsomi szépségű kis földzugon már kiheverte a szerencsétlenség ütötte sebeket és alig mult el pár tavasz és már Khiosz az egei szigettengernek nem törött, hanem ifjúi teljességtől duzzadó, ragyogó gyöngye. Csak a most folyamatban levő török-görög háború kárt ne tegyen benne.

Hanusz István.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Jótékony Nőegylet** folyó hó 8. és 9-ére tervezet műkedvelői színelőadását közbejött akadály miatt nem tartja meg s helyette ma vasárnap május 9-én d. e. $\frac{1}{2}$ 11 órakor, a Kereskedelmi Casino termében matinét rendez. Műsorozat: 1. Norma nyitány. Előadja a műkedvelői zenekar. 2. Magyar népdalok. Éneklő Dékány Mariska úrhölgy. Zongorán kíséri dr. Szeless József úr. 3. a) Kalliwoda: „Valse Celebre”. Zongorán négykézre előadják Szeless Margit úrhölgy és ifj. Szeless József úr. b) St. Heller: „Tarantele”. Zongorán előadja Szeless Margit úrhölgy. 4. Vig monológ. Előadja Szalontay Gizella úrhölgy. 5. a) L. Raff: Sonatine. b) H. Wieniawski: Mazurka. (C-dur.) Hegedűn előadja Klein Olga úrhölgy, zongorán kíséri Barta Henrik úr. 6. a) „Page aria” a „Hugenották”-ból. b) „Oh jaj, oh jaj a lánynak” a „Fegyverkovács”-ból. Éneklő Weiss Adolfné úrnő, zongorán kíséri Barta Henrik úr. 7. Hallgató magyar. Előadja a műkedvelői zenekar. Személy-jegy ára 1 forint. Az élvezetes hangversenyre ez uton is fölhívjuk t. közönségünk figyelmét.

— **Tornaverseny.** A nm. vall.- és közoktatási m. kir. Ministerium folyó évi 20.302. sz. a kelt intézkedésével kerületi tornaverseny tartását rendelte el Kecskeméten f. évi június 20-án, esetleg 21-én, melyben a beszercezbányai, budapest-vidéki, kassai és szegedi tankerületek középiskolái s az ezen tankerületek területén levő tanítóképzők, polgári iskolák és kereskedelmi iskolák ifjai vesznek részt. E verseny szervezése céljából az előkészítő-bizottság Beniczky Ferencz főispán úr ő nmga elnöklete alatt f. évi május 6-án esütörtök délelőtt 11 órakor a városi székház muzeum-termében gyűlést tartott, melyen Francsics Norbert tankerületi főigazgató, a közép és elemi iskolák tanfőnökei és a városi érdeklődő intelligens meghívott közönség igen szép számmal vett részt. Délután egy nagyobb bizottság a rendelkezésre álló területeket vizsgálta meg s a rendezés főbb pontjait állapította meg. Mi részünkről leghelyesebbnek tartjuk, hogy a verseny a műkerben tartassék meg, hol ugy a nap melege, mint kedvezőtlen idő esetén a nagyközönség elég menhelyet talál; de másrészt a műkert szépségei, a mulató helyek kellő szórakozást is nyújthatnának, hol esetleg egy bankett, vagy nyári multság rendezésével is lehetne élelkiteni a versenyt. Azt is elengedhetlennek tartjuk, hogy felsővidéki fiatalság ismerje

meg nem csak Kecskemétet, hanem környékét is így a Szikrába leendő kirándulás okvetlenül a programba veendő.

— **A kecskeméti ev. ref. jogakadémiai olvasókör** és a joghallgatókat segélyező egyesület saját pénztára javára 1897. május 22-ikén a városi műkertben táncmulatságot rendez, mely az előjelekből ítélve, az idei tavaszi kirándulásoknak nemcsak kezdő, de legsikerültebb mulatsága lesz. A rendezőség élén állnak: Joó Gyula elnök, Petneházy János elnök, Sóti János alelnök, Józsa Benze, Györfly Pál, pénztárnokok, Nagy József, Széless József, ellenőrök.

— **A tisztviselők házépítő szövetkezete**, ma, vasárnap délután 2 órakor a városi székház muzeum helyiségében tartja első gyűlését, melyre ez uton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Az opera balettje Kecskeméten.** Élvezetes és nálunk az újdonság ingerével ható művészi előadásokra van kilátásunk a jövő június hó elején, a mikor Csizsér Kálmán igazgatása mellett, művészi körutjában a m. kir. opera nagy balettje városunkat is meglátogatja s valószínűleg két estén át gyönyörködteti közönségünket. A művészársaság programja igen ügyesen van összeállítva s így azt hisszük, közönségünk sietni fog művelői vágyát tömeges látogatásával kielégíteni.

— **A reform. főiskola** épületét a múlt évben — hosszú vajadás után — tatarozni kezdték, a nélkül, hogy az építkezést befejezték volna; most mint égbemeredő falak esüfolják a ref. egyháztanács szépészeti érzékét. Igazán csodáljuk, hogy a gazdag ref. egyház a munkálatokat befejezetlenül hagyta s ha már hozzáfogott az építéshez, még hatóságai közbelépéssel is szorítani kellene, hogy a piac kellő közepén a főiskola építését s így a tér szepítését haladéktalanul eszközölje.

— **Jogász-majális.** A folyó hó 22-én rendezendő jogász mulatság igen népesnek és sikerültnek ígérkezik. A rendezőség mindent elkövet, hogy ez évben az első majális megféleljen a kívánalmaknak. A meghívók a héten szétküldtek, a ki tévedésből nem kapott, s arra igényt tart, forduljon a rendezőség bármely tagjához.

— **Halálozás.** Mult számunkban említettük, hogy a derék 38-ik Mollináry-ezred nagyérdemű parancsnoka Conrad Ferenc ezredes Budapesten elhalálozott. A temetés mult vasárnap délután volt a budai XVII. számú helyőrségi kórházból. A végtisztességen a főváros számos katonai notabilitása, a helyőrség összes tisztjei és a 38-ik gyalogezred legénységén kívül Kecskemét város hatósága képviselőiben Fekete István h. polgármester és Vámos Béla főkapitány vettek részt.

— **A színészegyesület igazgatótanácsa** folyó hó 4-én tartott gyűlésében Csóka Sándornak, a kecskeméti színház igazgatójának teljesen elfogadható biztosíték mellett föltételesen véleményezte a koncepcziót.

— **A kecskeméti dalárda** folyó hó 15-én szombaton, dalestélyt rendez a nyári kaszinóban a következő műsorral: 1. Nem nézlek én (férfi négyes, Huber Károlytól); 2. Dalárok karéneke (Mosonyitól); 3. Népdalok (Gaál F-től); 4. Suhog a szél (Zimaytól); 5. Bordalok. Az estély kezdete este 8 órakor. A meghívók szétküldtek, a ki tévedésből nem kapott és arra igényt tart, forduljon a dalárda titkáraihoz: Kiss Zsigmond és Tormássy Sándor urakhoz.

— **Köszönet nyilvánítás.** A Kecskeméti Kereskedelmi Ipar-hitelintézet és Népbank tekintetes igazgatósága 25 frtot küldött a főreáliskola szegénysorsu, szorgalmas tanulóinak jutalmazására; köszönetet mond ezért az intézet tanárkara.

— **Uj orvos.** Dr. Lengyel Bertalan, a ki mint specialista gyermekgyógyász, szép eredményeket ért el, telepedett le városunkban III. tized Páva-útcza 132. szám alatt. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

— **Búcsú.** A pápai kir. borászati kerület ügyeinek vezetésével bizatván meg, jóbarátim s ismerőseim fogadják ezuttal hálás köszönetemet megtisztelő rokonszenyüért, mellyel rövid ittlétem alatt elhalmozni kegyesek valának. Szívélyes üdvözlettel: Miklós-telep, 1897. május 6. Gellénfalvi Kecskeméthy Géza, kir. borászati felügyelő.

— **A Kossuth-szobor javára** következő adományok folytak be: legutóbbi kimutatás 5282 frt 77 kr. Kressák Pál igazgató 1 frt, Zsigmond M. József 1 frt, Geday Sándor tanító 1 frt, a gazdasági felső népiskola könyvt. 62 kr. Összesen: 5286 frt 39 kr.

— **Köszönet nyilvánítás.** Dr. Schenka József, kassai kórház-igazgató úr a helybeli „Rongyos-Egyesület” czéljaira 2 frtot adományozott. Fogadják az egyesület hálás köszönetét! Kecskemét, 1897. május 5. Szalontai Sándor, egyl. pénztárnok.

— **Kimutatás** a kecskeméti takarékpénztár egyesület 1897. évi ápril havi forgalmáról. I. Bevétel. 1. Pénztárállás 1897. márczius 31-én 8990 frt 17 kr. 2. Bevételek, váltók, jelzálogkölcsonök számláján; kézizálog, osztr. magyar bank giró, váltó viszleszámit., nyugdíjszámlán, adóok, hitelezők folyószámláján összesen 791850 frt 74 kr. 3. Különféle díjak és kamatok számláján, értékpapír és ingatlan jövedelem számlán összesen 19878 frt 36 kr. az összes bevétel 820719 frt 27 kr. II. Kiadás. 1. Visszaízetett betét és tókesített kamat, kézizálog, jótékonyczélú, átengedett jelzálogkölcson, osztr. magyar bank giró számlán; váltók, jelzálog kölcsonök, viszleszámitott váltók, ingatlanok számláján; adóok, hitelezők folyószámláján összesen 802578 frt 46 kr. 2. Kifizetett folyó kamatok, üzleti költségek számláján; kifizetett viszleszámitott és térített kamat igazgatói díj, tisztviselők és szolgafizetés ingatlan jövedelem, 10% betét kamadó számlán összesen 4294 frt 38 kr. 3. Pénztárállás 1897. ápril 30-án 13846 frt 43 kr. az összes kiadás 820719 frt 27 kr.

— **Meghívó.** A Kecskemét és vidéki Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata folyó hó 11-én, azaz kedden d. u. 3 órakor Beretvás Pál éttermében alakuló közgyűlést tart, melyre az érdekeltek a saját érdekükben meghívotnak. Tárgy: 1. Az alapszabályok bemutatása. 2. A tisztikar megválasztása. Az elnökség.

— **Eltűnt.** Dege János, 17 éves elmebajos fiú f. hó 5-én reggel 5 órakor szüleinek lakásáról eltűnt. Ismertető jele: arcának jobb felén élénk égési seb látható. Ruházata az eltűnés alkalmával: fekete kabát, csikos nadrág, kis szelű szürke kalap volt. A ki a gyermek hollétéről bármit tud, legyen szives a rendőrséget értesíteni.

— **Hernyó elleni** permetezésre a mult évben úgy helyben, mint a vidéken sokan alkalmazták a Mayerfi Zoltán által ajánlt gyantaszappan oldatát, vagy a gyantaszappan és a kecskeméti por oldatának keverékét. A tapasztalás azt mutatta meg, hogy ámbár a gyantaszappan és a kecskeméti por keveréke tovább megmarad a levélzetben, mégis a gyantaszappan oldatához nem okvetlen szükséges a kecskeméti port hozzáadni, meit a *gyantaszappan oldata magában is megőrzi a gyümölcsfák lombját a hernyók ellen.*

— **Budapesttől Párisig.** A Journal des Sports közl, hogy Huszár N. Géza és Jelinska Arthur magyar sportemberek folyó évi ápril 11-én indultak biciklin Budapestről és ápril 24-én érkeztek Párisba. A párisi sportvilágban nagy feltűnést keltett a két fiatal ember, a kik 13 nap alatt 1480 kilométert tettek meg. Huszár N. Géza különben kecskeméti ember.

— **Öngyilkosság.** Deli Zoltán, a kecskeméti kir. törvényszék aljegyzője, folyó hó 4-én hajnali 3 órakor Szegeden a közuti hídról a Tiszába ugrott és nyomtalanul eltűnt. A hidon eldobott kabátjának zsebében két levelet találtak. Egyik az anyjához, özvegy Schwarz Mártonéhoz Sopronba van czimezve, a másik a rendőrségnek szól. Ez utóbbiban öngyilkosságának okául életuntságot említ és kéri a rendőrséget, hogy bonczolás nélkül temessék el.

— **Gyilkosság.** Kecskemét th. város határában, a csalánosi lapon levő csorda-kútban folyó évi ápril hó 22-ik napján délután 2—3 óra közt, egy már rothadásban levő leánygyermek hullája találtatott, melyen egy hosszú sárgakoczkás széles feketeszegélylyel ellátott rongyolódott, három sarkára ép szörmekendő, alatta egy sötét kék fehér csikos elrongyolódott velesz rékli s ezalatt egy fehér vásznon fodros nyakú, himzéssel ellátott elrongyolódott ingdarab volt. Miután a talált gyermekhulla

a körülményekből ítélve szándékos cselekmény folytán juthatott a kútba, a rendőrség a legszélesebb körű vizsgálatot indította meg arra nézve, hogy ki lehetett az az állatias kegyetlenségű anya, ki ártatlan gyermekének meggyilkolására vetemedett. Különösen Fűvessy Imre rendőrkapitány, szokott erélye és buzgóságával fejtett ki nagy tevékenységet a bűn földériteése körül. Így sikerült azután kikutatni, hogy a férjétől külön élő Holló Józsefné, született Gégő Marton Mária eselédnek 1896. évi január hó 13-án született Rozália nevű leánykaja nincs sem az anya gondozása, sem dajkaságban. A rendőrség által előállított Gégő Marton Mária, Fűvessy rendőrkapitány ügyes keresztkérdései alatt megtörve, végre bevallotta, hogy 10 hónapos leánygyermekét 1896. évi november 9-dikén zsákba kötve s nehezékekkel megterhelve ő vetette a csalánosi csorda-kútba. A lelketlen anya előélete is erkölcstelen. Őt évvel előzött, 1892-ben, férje Holló József a kikapi menyecskénél találta ennek szeretőjét, mire a férj családi boldogságának elrablóját agyonütötte, a miért fegyházra íteltetett, a melyet Lipótváron töltött ki. A férj szomorú fogsága alatt a rossz asszony újabb meg újabb viszonyokat keresett s most annak szegénye elől akart menekülni; de ügyes rendőrségünk a bűnt felderítve, most az elvetemült anya az ügyesség börtönében várja megérdemelt szigorú büntetését.

— **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál** a torok és légzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe. Egger kitünő hatású mellpasztilláit. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: **Egger A. fiai „Nádor” gyógyszerháza Budapesten, váczki-körút 17. szám.** 275

Közgazdaság.

A hazai általános biztosító részvénytársaság május 5-én tartotta első évi rendes közgyűlését Kossuth Ferenc elnöklése mellett, a melyen 48 részvényes 640 szavazattal jelent meg. Az elnök mindenekelőtt ismertette az intézet megalakulása óta folytatott munkálatainak részleteit, jelenti, hogy a társaság főnnállásának legeleje óta hű maradt azokhoz az elvekhez, a melyek követését alakulásakor maga elé tűzte. A társaság lassan és biztosan törekszik magának helyet és teret szerezni a működésre, a mi neki máris oly mértékben sikerült, hogy életerős továbbfejlődése teljesen biztosítva van, s hogy azt a szolid és kitartó munkát, a melyet a társaság az egész országban követ, csakis eredmény és siker koronázhatja. A közgyűlésnek bemutatott mérlegben olyan számadatok vannak, a melyek már magukban véve hatalmasan megteremtett alapul szolgálnak. E számok főbb tételei a következők: Tűzbiztosítás. Díjbevételek 1,015,629 frt 24 kr., viszontbiztosítási díjak és törlések 239,670 frt 50 kr. Tűzkárok a viszontbiztosított rész levonásával 154,110 frt 78 kr. A későbbi években esedékes díjkötelezvények állománya 3,017,856 frt 54 kr. Jégbiztosítás. Díjbevételek 202,721 frt 78 kr., viszontbiztosítási díjak és törlések 83,819 frt 09 kr., Jégekárok a viszontbiztosított rész levonásával 82,382 frt 14 kr. A társaság 1751 káresetet a legpontosabban likvidált és kifizetett, úgy hogy a jég-ágazatban egyetlen függő kár maradt. — Balesetbiztosítás. Díjbevételek 116,014 frt 4 kr., viszontbiztosítási díjak és törlések 19,835 frt 93 kr. Balesetkárok a viszontbiztosított rész levonásával 20,610 frt 23 kr. A későbbi években esedékes díjkötelezvények 614,439 frt 48 kr. Ez üzletéből kifolyólag a társaság tekintélyes tartalékokat létesített, mely díjtartalékban 340,354 frt 69 krt, kártartalékban 45,573 frt 03 krt, összesen: 385,927 frt 72 krt tesz ki s így a társaság biztosítéki alapja immár 1,385,927 frt 72 krra rug. A mérleg mindezek után 89,588 frt 30 krnyi tiszta nyereséggel zárodik, amely összegből 50,000 frtot 5%-os osztalék kifizetésére fordítanak, míg a fennmaradó összeg megfelelő részét alapszabályszerűleg fogják felosztani, s 2774 frt 78 krt új számlára visznek át. Az igaz-

gatóság jelenti továbbá, hogy az életágazat bevezetése tárgyában későbbben fog előterjesztést tenni, miután szándékában van működési körét már legközelebb e térre is kiterjeszteni. Ellenben május hónap 1-étől kezdődőleg az intézet a betörés elleni biztosítási ágazattal is foglalkozik, a mit helyesleg vettek tudomásul. A társaság szervezete igen gyorsan halad előre s ma 34 kötvénykiállítási joggal fölruházott főügynöksége és 5230 helyi képviselősége van. Az ausztriában nyert koncesszió folytán a Lajtán túl is kiterjesztette már működését s Bécs, Prága, Grác, Lemberg és Brünnben nagy vezérképviselőseket létesített. A szervezés folytatásán nagy energiával dolgozik az intézet s kiemeli végül a jelentős azt is, hogy a magyar közönség a legnagyobb bizalommal s jóakarattal van iránta s hogy az a nagy összegű díjbevétel, a melyet elértek, a biztosító közönség egy tekintélyes részének, föltétlen bizalmának kifejezése. A közgyűlés az igazgatóság jelentését nagy lelkesedéssel egyhangulag vette tudomásul, a fölmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadta, mely utóbbit, valamint a választmányt a jövő üzleti esztendőre is újra megválasztotta. Végül Nagy Imre részvényes Kecskemétről lelkes szavakban fejezte ki a részvényesek nevében köszönetét, megemlékezvén Kossuth Ferencz igazgatósági elnöktről s Rónay Mór vezérigazgatóról, a ki fáradszaktalan buzgalommal és odaadással, szakutadása és vasakarata egész hatalmával vitte az intézetet arra a fényes pontra, a melyen ma áll. Még Kossuth köszönte meg a részvényesek bizalmát és megjelenését, mire a közgyűlés véget ért.

A hazai általános biztosító részvénytársaságnak ez a fényes üzleti eredménye igazolja azt a bizalmat, a melyben a társaság az ország minden részében részesül, s ha, a miben nincsen okunk kételkedni, továbbra is eddigi szolid és válogatott eszközeivel fog működni, bizonyára tartós és állandó lesz a siker, a mely eddig sem hagyta el. Az eddigi sikerek érdeme Rónay Mór vezérigazgatót illeti, a ki a legodaadóbb s önfeláldozó fáradsággal dolgozik a társaság érdekében, a mely a legjobb uton van arra nézve, hogy továbbra is virágozzék és haladjon.

IRODALOM.

A Pallas nagy Lexikonának 201 - 205-ik füzetei megjelentek, melyek a Rák-Rupp közötti czimzavakat ölelik fel. Nevezetesebb czikkek: Rákóczy (Ballagi A.), Regény (Nagyessy L.), Rendőrség (Scheff L.), Réz (E. Illés), Róma és Római birodalom (Látkóczy M.), Római jog (Heil F.), Románia (Brózik és Jankó B.), Rousseau (Huszár V.). A mellékletek a következők: Rákfélék (2 tábla), Reczés szárnyúak Rendjelek (2 tábla), Répafenyő, Rézkor (3 tábla) Réztermelés, Robbanószerek, továbbá Róma és Románia térképe.

Dr. Fayer László „A magyar bünvádi perrendtartási vezérfonala” czim alatt magas jogi szakértelemmel irt művével ajándékozta meg ismét jogi szakirodalmunkat. A munka a Franklin-Társulatnál jelent meg s ára 1 frt.

Piaczi árjegyzék.

1897. május hó 7. napján.

Tiszta búza métermázsánként	7 20	król 7 20	krig
Kétszer	5.90	6 10	
Rozs	5.70	5 80	
Árpa	4.30	4.50	
Zab	5.20	5.50	
Tengeri kecskeméti	3.60	3.80	
bánati új	3.50	3.55	
Köles	4.50	5.—	
Krumpli	1 10	1 30	
Széna	1.80	2.—	
Szalma	80	90	
Szalonna kilója	60	64	

Felelős szerkesztő: **IFJ. TÓTH ISTVÁN.**
Laptulajdonos: **A KECSKEMÉTI SZABADELVŐ PÁRT.**
Szerkesztőtárs: **Dr. NAGY MIHÁLY.**
Kiadó: **TÓTH LÁSZLÓ.**

NYILT-TÉR.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) a megrendelt árú, *postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.* Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Vasúti

Ervényes 1897.

menetrend.

május 1-től.

Kecskemét—fülöpszállási vasút.

reggel	délután	Ind.	érk.	reggel	délután
4.—	1.—	Kecskemét	↑	8.37	9.12
4.09	1.12	Rávény	↑	8.29	9.03
4.19	1.25	Ballószög m. r. h.	↑	8.19	8.52
4.32	1.43	Helvétia	↑	8.07	8.38
4.41	1.55	Köncsög m. r. h.	↑	7.57	8.27
4.52	2.10	Kerekegyháza	↑	7.46	8.14
5.13	2.37	Ágasegyháza	↑	7.33	7.59
5.37	3.05	Izsák	↑	7.02	7.25
6.—	3.30	Fülöpszállás	↑	6.35	6.36

Kecskemét—tiszaughi vasút.

reggel	délután	Ind.	érk.	reggel	délután
3.05	4.45	Kecskemét	↑	7.04	9.50
3.12	4.52	Mükert	↑	6.58	9.44
3.25	5.09	Urrét	↑	6.46	9.32
3.31	5.15	Kisfai	↑	6.34	9.24
3.50	5.34	Kohári-Szt.-Lőrincz	↑	6.25	9.15
4.11	6.03	Szikra-Alpár	↑	5.56	8.46
4.20	6.20	Tisza-Ugh	↑	5.41	8.34
4.28	6.28	Tisza-ughi rév	↑	5.30	8.20

Budapest-Szeged

	reg.	reg.	reg.	regg.	d. u.	d. u.	este	éjjel
Budapest ind.	—	—	8.15	8.30	2.30	4.25	7.—	10.35
Cegléd	—	6.35	9.30	10.40	3.51	6.44	9.34	12.54
Nagy-Körös	—	7.51	9.53	11.08	4.09	7.13	10.03	1.36
Katonatelep	—	8.14	—	11.20	—	7.28	10.20	—
Kecskemét érk.	—	8.30	10.08	11.29	4.24	7.16	10.28	1.56
Félegyháza ind.	5.12	—	10.09	11.37	4.26	7.38	10.37	2.02
Szeged	5.32	—	10.34	12.11	4.51	8.12	11.32	2.46
Budapest ind.	7.42	—	11.40	1.47	5.53	10.00	1.—	4.20

Szeged-Budapest

	éjjel	reg.	d. e	d. u.	d. u.	este
Szeged ind.	1.01	—	4.55	10.00	1.14	4.12
Félegyháza	2.55	—	6.44	11.06	2.55	5.21
Kecskemét érk.	3.32	—	7.23	11.31	3.30	5.46
Katonatelep ind.	3.47	5.—	7.25	11.33	3.40	5.48
Nagy-Körös	3.55	5.08	7.33	—	3.48	—
Cegléd	4.13	5.12	7.50	11.49	4.10	6.04
Budapest	4.34	5.54	8.26	12.11	4.46	6.23
Budapest	7.35	8.20	10.25	1.25	6.50	7.40

ad. 1616.

1897.

Hirdetmény.

A városi téglatelepi földekből haszonbérbe adásra kiosztott földekből, az **Iván Gábor** haszonbérletől visszavett 3 hold 800 □-öl területű 40-ik részlet, valamint az 5 hold 1293 □-öl területű 47-ik részlet, a hátra levő négy évre újból kiadatni rendeltettek.

Ezen földrészletek újabb haszonbérbe adására tehát, f. évi május hó 18-ik napján reggel 9 órakor a gazdasági osztályban nyilvános árverés fog tartatni, melyre haszonbérletleni akarók, mindegyik részlet után betendő 10 forint bánatpénzzel ellátva, ezennel meghivatnak.

Kecskemét, 1897. május 8.

164 1—1

Gazdasági osztály.

Haszonbérlet vagy eladás!

A Mária-hegyben, a város közvetlen közelében levő **Lestár-féle**

nyaraló,

mely áll 3 butorozott szoba, konyha és meli lékhelyiségekből, 4 lóra való istálló, és kocszinból, a nyári idényre **haszonbérbe kiadó**, esetleg **örökáron eladó**.

Értekezhetni a tulajdonos **Varga Erzsébet** úrhölgygel, 4. tized 252. számú Lestár-féle háznál. 162 1—1

„Danubia” kerékpár-
művek

a legújabb 97-diki minták szerint szállítanak úgy urak, mint hölgyek és gyermekek részére, a legolcsóbb árak mellett **Alex. Hulla** által (Bécs, VII. Hermann-gasse Nr. 29.) Az árjegyzékek kívánatra díj- és bélyegmentesen szívesen megküldetnek. 111 12—8

Az új m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték sorsjegyeire bejelentéseket

már máttól kezdve fogadunk el és azokat mihamarabb eszközölni mindenkinek, ki abban résztvenni kíván, melegen ajánljuk, minthogy a **mutakozó óriási érdeklődés** mellett és tekintve, hogy a kiadandó sorsjegyek száma csak korlátolt (100,000 drb), mi sem valószínűbb, minthogy azok már megjelenésük napján (július 15 dikén, vagy egyáltalában nem, vagy már csak magas árszóval lesznek kaphatók. Bejelenteni lehet:

Első osztályú egész sorsjegyre 6 frt kr.
" " fél " 3 " —
" " negyed " 1 " —
" " nyolczad " — " 75

Bejelentési bárczákkal és játéktérvekkel kívánva ingyen szolgálunk. Az első húzásnál 3000 különböző nyeremény: a legnagyobb 60000 korona. Főnyeremény a legkedvezőbb esetben 1,000,000 (egy millió) korona.

Szőlővessző!

20.000 darab **RIZLING**
15.000 " **KÖVI DINKA**
simavessző jutányos áron kapható.

166 1—1

Lövy Gyula.

IPAROSOK ÉS GAZDÁK FIGYELMÉBE

ajánljuk **locomobilfűtéshez**
kitünően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi
darabos, koczka- és dió-szenünket, valamint **aknaszenünket**
kazánfűtéshez. Gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénbánya részvény-társulat
igazgatósága Budapesten, V., József-tér 14. 148 6—2

Buziás

elsőrangú gyógyfürdő.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig.

Világhírű lápfürdők és aczélforrások,

hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és pywarahi aczélforrásokkal, kitünő meleg és hideg vasaczel-fürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. — **Hidegvíz-gyógyintézet** és **massage**. — **Ivókúra** kitünő eredménnyel, vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homokkő- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúz, köszvény és fejfájásoknál stb. 156 6-2

Buziás gyógyfürdő vasúti állomás. — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi évszázados parkban. — **Katona zenekar**. — Elsőrendű konyha és kávéházi italok. — A fürdőn állandó hírneves nőgyógyász van. — Mérsékelt árak. — Ismertetéssel kívánatra ingyen és készségesen szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson, a hova a szobamegrendelések küldetni kéretnek.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrában oldható foszforsavtartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitünő hatása az összes gabbaneműek, kapás- és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrában oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk.

Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvi ágostással a legkészségesebben szolgál, a c-hországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselője a magyar korona országai területén.

15-6

Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körút 34.

9827. 1897. Versenytárgyalási hirdetmény.

Kecskemét th. város közönsége a Nagykőrösi-utca újból való **burkolását és csatornázását** elhatárován, ezen munkák kivitelének biztosítása végett zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet; miért is versenyezni kívánók felhivatnak, hogy az alábbiakban megjelölt munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (ajánlati egységáruk) **folyó évi május hó 18-ik napjának d. u 3 órájáig** az építészeti osztályhoz adják be

A versenytárgyalás tárgyát képező munkák két csoportba osztattak, u. m.

I. csoport: földmunka, téglá- és b ton-csatorna, élére rakott téglaburkolat 14381 frt 2 kr. előirányzattal.

II. csoport: keramit-burkolat, lapjára fektetett téglalappal 43429 frt 7 kr. előirányzattal.

A szükséges téglá anyagot a város közönsége szolgáltatja, a szállítási költsége a vállalkozót terheli.

Mindkét csoport munkára külön-külön is tehető ajánlatok, b. utánpénzül a jelzett összegnek 5%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban teendő le, a borítékban megjelölendő a csoport, melyre az ajánlat vonatkozik.

Vállalkozó részéről az ajánlatba egyszersmind kinyilvánítandó, hogy a terveket, anyagkimutatást és feltételeket ismeri és magára kötelezőnek elfogadja.

Elkésve érkezett, kellő b. utánpénzzel el nem látott, szabálytalan vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A munkákra vonatkozó tervek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyan-csak itt beszerezhetők a vállalati feltételek és az ajánlati mintalapok is 2 frt lefizetése mellett.

A th. város közönsége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlati összegre, tetszése szerint választhasson, illetve, hogy ha a zárt ajánlatok alapján megteendő versenytárgyalás eredményét nem találja kielégítőnek, újabb versenytárgyalást hirdethessen.

Azon ajánlattevők, kiknek ajánlatai elfogadattak, tartoznak az ez iránt hozzájuk intézendő felszólítás kézbesítésétől számított 8 napon belül a szerződés aláírása végett a város polgármesterénél jelentkezni, különösen pedig köteles az I. csoport munka vállalkozója a fent jelzett időponttól számított 10 napon belül és a II. csoport munka vállalkozója 14 napon belül a munka keresztülvételét megkezdeni.

Kelt Kecskeméten, 1897. évi május 3-án tartott tanács ülésből. 158 1-1

Papp György,
jegyző.

Kada Elek,
polgármester.

UNIVERSAL-BODEGA

Bécs. Berlin.

Közvetlen behozatal. — Első beszerzési forrás. Kezesség mellett ajánlja valódi tiszta, legfinomabb, lefejtett **ó spanyol** és **portugália**

Gyógy- és Csemege-borait.

143 Malaga, Madeira, 6-3

Sherry, Port, Marsala és Lacrimae Christi.

Kapható 1/4 és 1/2 üvegekben eredeti árakon:

GYENESS S. és FIAI

fűszer- és csemege-kereskedésben Kecskeméten.

Ujdonságok

hygienikus különlegességekben, párisi gummikészületekben. Az egészségügyi

irodalom legújabb termékei, kuriózumok. Próbarendeléseket 60 krtól 1, 2, 3, 4, 5 frtig diszkréten eszközölünk. *Arjegyzzék ingyen és bérmentve.*

KRAGL F. Bécs, Fleischmarkt 7.

A világ legjobb fénymáza!

A ki lábbelijét szép fényes és tartóssá akarja tenni, vásároljon **csakis**

Fernolendt cipőfénymázt.

Világos lábbelihöz

Fernolendt természetes bőr-crémet.

Fernolendt-érc tisztító-pasta,

Fehér bádogdobozban,

cs. és szab. **„vörös vonat”** bejegyzett védjeggyel és darabokban **„vörös kir.”** gyár. **„harang”** bejegyzett védjeggyel a legjobb tisztító szer érc- és üvegtárgyak részére.

Alap. 1832. Bécs. **Gyári raktár Bécs, I., Schuler-strasse 21.**

Mindenütt készletben.

Sok értéktelen utánzat miatt vigyázzanak a nevemre. **St. Fernolendt**

és a bejegyzett védjegyre. Czipőfénymáz részére. 33 52-14

Tüzifa és köszén-árak leszállítása!

Rosenbaum Antal tüzelő- és építési-anyagok raktára.

Belsőüzleti
telefonszám: 16.

Kecskeméten, Halasi-nagy-utca, 14-ik szám.

Vasútiüzleti
telefonszám 85.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a vasúti állomáson a régebbi idő óta fennálló tüzfifa- és köszén-elárusítást átvettem és azt saját cégem alatt fogom folytatni.

Főtörékvésem oda fog irányulni, hogy t. fogyasztó-közönség bizalmát pontos és gyors kiszolgálás, valamint jó ölelés, kifogástalan mérték és olcsó árakkal kiérdemljem.

Nagy akácza-erdő vételem miatt, az akáczfát is rendkívül olcsó áron ajánlom. A leszállított árak a következők:

Kitünő hasáb-tölgyfa méterölenként	13 forint
Kitünő hasáb-akácza	15 „
Kitünő dörög-akácza	14 „

Egész vagon-kormány tüzfifa (100 mm.) mérsékelt árban.

I. Porosz-köszén métermázsánként	1 frt 60 kr.
Légszesz-coax	1 frt 90 kr.

A tölgyfát méterölenként 60 kr-ért házhoz szállítom. A szén és coaxra nézve egyes csapatok részére vagon-mennyiségű (100 mm.) rendelmenyeket a legjutányosabb árban eszközölöm. Tisztelettel

Kecskemét, 1897. május hóban.

Rosenbaum Antal.

Tüzifa- és köszén-árak leszállítása!

Bérbeadandó földbirtok.

Jász-Jákóhalma birtokosságának a kecskeméti határon fekvő 240 kateszteri holdat tevő **pákai birtoka** folyó hó 15-én reggeli 8 órakor fog a helyszínén 6 évre bérbeadni.

BLUME J. és TÁRSA

HAMBURG.

Legnagyobb szállító-üzlet **angol-bőr és manchesteri**

munkásruhákban.

Angol-bőr igen erős munkásnadrág 5 frt 70 kr.

221 Minták és árjegyzék ingyen. 9-6

Az általánosan kedvelt
Parádi kénes viz

természetes és friss töltésben kapható

Nyirády Lászlónál

helybeli raktárosunknál.

A gróf Károlyi uradalom forrás kezelősege, Parádon. 144 7-2

ELADÓ SZŐLŐ.

A Mária-hegyben a budai kapui reform temető közelében Farkas Ignác gyógyszerész úr szőlőjének közvetlen szomszédságában egy magyarholdnyi kitűnő minőségű bortermő s csinos kis **nyári lakka**llat ellátott **szőlő eladó.**

Értekezni lehet Szappanos Sándor városi aljegyző úrral IV. t. 122. szám alatt, vagy a tulajdonossal dr. Szappanos Sándor kir. járásbíró úrral Csongrádon.

1 palack Korona-sör 18 és 14 kr.

Egy 1/8-as hordó Korona-sör 2 frt 80 kr.

Alulírott évek során át a helybeli pénzintézetek és malmok részvényei, valamint ingatlanok

eladását és vételét

közvetíti, és e téren kifejtett buzgalomával és szolidaritásával sikerült megbízóinak megelégedését kiérdemelni. — Kérem a t. közönséget, hogy e nembe vágó megbízásaival ezentúl is megtisztelni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

49 0-8

Bleyer Adolf.

Eladó öt egész és két harmadrész Kecskeméti Központi Takarékpénztári részvény, valamint egy jókarban levő gőzseplőgép teljes felszereléssel, jutányos áron, kedvező feltételek mellett.

A kőbányai

Királysörflőző Részvénytársaság

— főraktára —

V. tized 22. szám, hol mindenkor kellőleg hűtött palackos és hordós sör kapható.

1 palack Király-sör 15 és 12 kr.

1 „ márcz. „ 15 „ 12 „

1 „ Bajor (barna) sör 18 „

Receptek az első permetezéshez.

I. 100 liter vízben oldjunk föl egy csomag kecskeméti port és keverjük hozzá mindaddig oltott meszet (körülbelül 1/6 kilót), míg a kecskeméti pornak eredetileg halványzöld színű és szagtalan oldata azurszínre (égszínkékre) nem változik és rajta az ammoniakszag érezhetővé nem válik. Költség 20 kr.

II. Készítünk először 1 perczentes burgundi keveréket — 100 liter vízben föloldván 1 kiló rézgáliczot és 1 1/4 kiló jegeczes szódát — adjunk ehhez egy csomag kecskeméti port és keverjük az egészhez mindaddig oltott meszet (körülbelül 1/6 kilót) míg az ammoniakszag érezhetővé nem válik.

Megjegyzés. Minthogy egy 600 grammos csomag kecskeméti porból, (melynek az ára 20 kr.) 1/6 kiló oltott mész hozzáadására 250 gramm vegytiszta azurin keletkezik, ennél fogva ha az I. recept szerint permetezünk, akkor olyan erősségű azurinoldattal védekezünk, a mely — a köztapasztalat szerint — az első permetezéshez tökéletesen megfelelő és a mely egyuttal látható nyomokat is hagy a szőlőn.

Ha a II. recept szerint permetezünk, akkor szinte tulságosan is védekezünk a peronospora ellen, mert hiszen az annyi, mintha egyszer azurinoldattal — a mi a levelek likaicsaiba is behatol — egyszer pedig a burgundi keverékkel permeteznők meg a szőlőt. Ennek daczára a költség mégis kisebb, mintha a szokásos 2 perczentes keverékeket alkalmaznók.

A kecskeméti por Kecskeméten, **MAYERFI ZOLTÁN**-tól szerezhető be.

146-5-3

Ki iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elfvész az idegizgató babkávénak általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- s gyomorbántalmakban szenvedők-nél sok ezer esetben a legegészségesebb és a legkönnyebben megemészthető itainak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. ****

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy babkávé-izzel keverve, mint tisztán nagyon szeretik. *****

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár babkávével vegyítve, akár tisztán. *****

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és

családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a babkávél kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghiresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a babkávél kellemesen ingerlő ízét és a maláta-kávénak egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit. *****

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

Hirdetmény.

A „**Hazai Általános Biztosító-Részvénytársaság**“ azon tisztelt részvényesei, a kik itt helyben, vagy a kecskeméti főügynökség területén laknak, a közgyűlés által részvényenkint **5 frtban** megállapított **első évi osztalékot**, a szelvény bemutatása mellett, a mai naptól kezdve fölvehetik itt helyben, a főügynökségi pénztárnál.

Kecskemét, 1897. május 9.

Tisztelettel:

A Hazai Ált. Biztosító-Részvénytárs. Főügynöksége, Kecskeméten.

Erdélyi Árpád, Nagy Imre,
titkár 159 1-1 főügynök.

A ki divatos és jó **SZÖVETEKET** félflak számára olesón akar venni, forduljon bizalommal **Friedrich Brunner** posztókiviteli üzletéhez nagyban és kicsinyben **BRÜNN**-ben, **Grosser Patz Nr. 4.** Meg nem felelő árút ellenvetés nélkül visszafizet. Minták ingyen és bérmentve.
NB. Tartózkodom minden lármás öndiesérettől, minthogy 1880 óta fennálló üzletem ismert jó hírűve a legfényesebb ajánlat. 99 10-8

NYILTTÉR.

(E rovatért nem felelős a szerk.)

Az irodalmi részvénytársaság ügye.

Folyó évi február hó derekán, dr. Kovács Mihály orvos úr felhívására, — a kit viszont a „Pannonia“ nyomda és a „Pestmegyei Hirlap“ tulajdonosa, Somogyi János ösztökélt erre, tekintélyes számú tagokból álló értekezlet gyűlt össze a Beretvás-vendéglő egyik helyiségében a végből, hogy a gyűlést összehívó dr. Kovács Mihály előterjesztése alapján egy irodalmi részvénytársaság alakításának ügyét, a közdolgok iránt érzett természetes érdeklődéssel megbeszélje.

A felszólalások egyértelműleg oda irányultak, hogy Kecskeméten egy oly irodalmi színvonalon álló, jól szerkesztett lapra, mely a közügyeket a pártpolitikai szempontok teljes mellőzésével és azok fölé emelkedve, tisztán a közérdekre és a város előhaladásának jól felfogott érdekeire való tekintettel szolgálja: föltétlenül szükség van. És ha ily lapot akár a „Pannónia“ nyomda és a „Pestmegyei Hirlap“ megvételével, — a mely e célra a tulajdonos által felajánlatott, — akár attól önállólag, nyomdai vállalattal egybekötött irodalmi részvénytársaság útján, a fővárosban szépen gyümölcsöző, hasonló vállalatok mintájára létesíteni s annak jövedelmezőségét biztosítani lehet: ezzel Kecskemét város közművelődési érdekei nem kis mértékben fogának előmozdítani s egy ily lap és vállalat a város szellemi és anyagi fejlődésére nem csekély befolyást lenne hivatva gyakorolni.

Részben ezen magasabb szempontoktól, részben emberbaráti érdelemtől vezéreltetve, az értekezlet egyhangúlag egy bizottság kiküldését határozta el a célból,

hogy ez az ügyet tanulmányozva s különösen a megvételre felajánlott „Pannonia“ nyomda és a „Pestmegyei Hirlap“ viszonyait, jövedelmezőségét, üzleti realitását szakértőleg megvizsgálva, véleményes javaslatot terjeszsen a majdan ismét egybehívandó nagygyűlés elé arra nézve, hogy megtalálta-e azt a számtanilag is biztos alapot, a mely egy irodalmi részvénytársaság alakítására, ugy a befektetendő tőke jövedelmezősége, mint a vállalat erkölcsi sikere érdekében elengedhetetlen.

Ezen bizottság tagjaiul az értekezlet: dr. Kovács Pál, Szappanos István, dr. Kovács Mihály, Szokolay Mihály és Hacker Lajos urakat kérte föl, kik ugyanazon érzelmek hatása alatt, a melyek az értekezleten jelenvoltakat általában vezérelték, a dolog természeténél fogva határidőhöz egyáltalában nem kötött megbízatást elfogadták, a rájuk bízott ügyben, a mint idejük engedte, legjobb igyekezettel el is jártak s a nagygyűlés elé terjesztendő véleményes javaslatuk végleges megállapítása egyrészt azon mult, hogy dr. Kovács Pál, a bizottság elnöke, megrongált egészségének helyreállítására ápril hó 12-én, a husvéti szünidő alatt Abbaziába utazott, másrészt a megvételre felajánlott „Pannonia“ anyagi értékének megbecsülésére felkért szakértő sem adta be az ideig értékelési eljárásáról jelentését, mert azt megejteni módjában nem állott; a nélkül pedig a bizottság működésének eredménye tökéletlen, csonka lett volna.

Dr. Kovács Pál távolléte alatt azonban a „Pestmegyei Hirlap“ folyó évi 17-dik számában „Az Irodalmi Részvénytársaság veze-

tői“ ezimmel és „Nyílt sisak“ aláírással, a mulasztás és ellenséges indulat vádját tartalmazó indokolatlan támadás jelent meg Somogyi János tollából, részben az egész kiküldött bizottság, részben és különösen (bár meg nem nevezve) dr. Kovács Pál ellen.

A kiküldött ötös bizottság, eljárása kifogástalanságának érzetében, Somogyi Jánossal polémiába nem bocsátkozott, hanem május hó 2-dikán, délután 4 órára összehívta ugyanazon értekezletet, a melytől megbízatását nyerte, hogy annak, mint erre egyedül illetékesnek eddig követett eljárásáról beszámoljon s megbízatásáról a történetek után lemondjon.

Az értekezlet az ötös bizottság előterjesztése alapján határozatilag kimondotta, hogy annak az irodalmi részvénytársaság ügyében eddig követett eljárását, mint a melyhez a mulasztás és ellenséges indulat vádjának még csak árnyéka sem férhet, minden tekintetben helyesli.

Somogyi János indokolatlan és meg nem érdemelt támadásával szemben, — a melyet az értekezlet a maga részéről is határozottan elítél, — a bizottság és különösen annak elnöke, Dr. Kovács Pál iránt teljes bizalmát, időt nem kimélő utánjárásáért és önzetlen fáradozásáért őszinte köszönetét fejezi ki.

Egyuttal legnagyobb sajnálatát nyilvánítja a fölött, hogy a valóban sajnálatos előzményekre való tekintettel a bizottság teljesen indokolt lemondását elfogadni kénytelen.

Az irodalmi részvénytársaság ügyében azonban, a történetek után semmi további lépés tételének szükségét nem látja.

Kelt Kecskeméten, az irodalmi részvénytársaság ügyében 1897. május hó 2-ikán tartott értekezlet nevében és megbízásából:

Szappanos István s. k.,
elnök.

Kovács Antal s. k.,
bizottsági tag.

Tormássy Sándor s. k.,
bizottsági tag.